

Nd.

419. Breytingartillögur

við frv. til l. um gagnfræðanám.

Frá menntamálanefnd.

1. Alls staðar í frv. breytist „gagnfræðaráð“ í: fræðsluráð, — „gagnfræðahérað“ í: fræðsluhérað — og „gagnfræðahverfi“ í: skólahverfi.
2. Við 4. gr. Greinin orðist svo:
Í hverju fræðsluhéraði starfar einn gagnfræðaskóli hið minnsta. Þó geta tvö eða fleiri fræðsluhéruð staðið saman um einn skóla, ef hlutaðeigandi fræðsluráð óska þess og fræðslumálastjórn samþykkir.
3. Við 5. gr. Greinin orðist svo:
Í hverju skólahverfi skal vera að minnsta kosti einn skóli, sem veiti skyldufræðslu gagnfræðastigsins. Þó geta tvö eða fleiri skólahverfi staðið saman um

einn slíkan skóla, ef hlutaðeigandi skólanefndir óska þess og fræðslumálastjórn samþykkir.

4. Við 6. gr. Greinin falli burt.
5. Við 8. gr. Greinin orðist svo:

Námsstjórar gagnfræðastigsins geta sett fundi fræðsluráðs og skólanefnda með tillögurétti og málfrelsi. Þeir hafa og rétt til að kveðja fræðsluráð og skólanefndir til funda.
6. Við 9. gr.
 - a. Í stað orðanna „Gagnfræðaráð annast . . . gera tillögur“ komi: Fræðsluráð gera tillögur.
 - b. Síðari málsgrein falli niður.
7. Við 10. gr. Greinin orðist svo:

Við hvern gagnfræðaskóla og miðskóla skal vera skólanefnd skipuð 5 mönnum. Í kaupstöðum skulu 4 þeirra kosnir hlutfallskosningu af nýkosinni bæjarstjórn, en utan kaupstaða af sýslunefnd.

Ef tvö eða fleiri fræðsluhéruð standa saman um skóla, kýs hver sýslunefnd tvo skólanefndarmenn. Fræðslumálastjóri skipar einn mann í nefndina, og er hann formaður. Skipun hans gildir um sama tímabil.

Þar, sem skyldufræðsla gagnfræðastigsins fer fram í barnaskólum, skal vera sama skólanefnd fyrir bæði skólastigin. Nú standa tvö eða fleiri skólahverfi saman um skóla, sem veitir aðeins skyldufræðslu gagnfræðastigsins, og setur fræðslumálastjórn þá reglur um fjölda skólanefndarmanna og hve margir skulu kosnir fyrir hvert skólahverfi, og skal í því efni hafa hliðsjón af fólksfjölda.

Heimilt er að fela fræðsluráði störf skólanefndar við þessa skóla, ef fræðslumálastjórn og hlutaðeigandi bæjarstjórnir eða sýslunefndir eru samála um það.
8. Fyrirsögn II. kafla verði: Skólahverfi og skólanefndir.
9. Við 19. gr. Síðasti málsliður greinarinnar fellur niður.
10. Við 22. gr. Greinin orðist svo:

Miðskólapróf veitir rétt til framhaldsnáms í gagnfræðaskólum og ýmsum sérskólum, allt samkvæmt lögum og reglugerðum hvers skóla.
11. Við 26. gr. 1. másl. orðist svo:

Í fræðsluhéruðum utan kaupstaða, þar sem gagnfræðaskólar eru tveggja ára skólar, starfa þeir samkvæmt námsskrá tveggja efstu bekkja gagnfræðaskólanna.
12. Við 27. gr. Orðin „þó með þeim takmörkunum . . . um bóknámsdeild“ í niðurlagi greinarinnar falli burt.
13. Við 33. gr. Eftir orðunum „setur skólastjórum“ komi: og kennurum.
14. Við 34. gr. Síðari málsliður greinarinnar falli burt.
15. Við 35. gr. Greinin orðist svo:

Fræðslumálastjórn er heimilt að ráða tvo námsstjóra fyrir gagnfræðastigið.
16. Við 37. gr. Síðari málsgrein falli burt.
17. Við 38. gr.
 - a. 3. málsgrein orðist svo:

Nú sækir enginn, sem fullnægir þessum skilyrðum, um lausa kennarastöðu, skal þá skólanefnd og fræðslumálastjórn leitast við að fá til hæfan mann, og má að tveim árum liðnum gera hann að föstum kennara, enda komi meðmæli hlutaðeigandi skólastjóra til.
 - b. Aftan við greinina bætist:

Ákvæði þessarar greinar taka þó ekki til þeirra, er skipa fastar stöður við skóla gagnfræðastigsins, þegar lög þessi koma til framkvæmda.

18. Við 39. gr.
- Í stað „24“ komi: 25 — og í stað „18“ komi: 20.
 - Við greinina bætist: eða taka tillit til slíkra aukastarfa, þegar ákveðin er lengd árlegs starfstíma kennara. Skólanefnd ákveður kennsluskyldu skólastjóra með samþykki fræðslumálastjórnar.
 - Aftan við gr. komi ný málsg., svo hljóðandi:
Þegar nefnd er kennslustund í lögum þessum, er ætíð átt við 45 mínútna kennslustund.
19. Við 40. gr. Greinin falli burt.
20. Við 41. gr. Upphaf greinarinnar orðist svo:
Nú hefur kennari gegnt embætti í 10 ár og óskar að hverfa frá störfum í eitt ár til að efla þekkingu sína og kennarahæfni, skal hann þá senda fræðslumálastjóra beiðni um orlof ásamt greinargerð um, hvernig hann hyggst að verja orlofsárinu. Ef fræðslumálastjórn telur þá greinargerð fullnægjandi, á hann rétt á ársorlofi með fullum launum og síðan tíunda hvert starfsár á sama hátt og með sömu skilyrðum. Beiðni um orlof skal send fræðslumálastjórn með árs fyrirvara. Fræðslumálastjórn veitir kennurum o. s. frv.
21. Við 44. gr. Orðin „Kennarar dæma fræðslumálastjórnar“ falli burt.
22. Við 45. gr. Fyrri málsgrein orðist svo:
Skólastjóri ræður starfsmenn skólanna, aðra en fasta kennara, með samþykki skólanefndar.
23. Við 51. gr. Síðasti málslíður („Þau skulu skólamuna“) falli niður.
24. Við 52. gr. Síðari málslíður („Þau skulu skólamuna“) falli niður.
25. Við 55. gr. Eftir orðin „tekju- og eignarskatt íbúanna“ bætist: eftir meðaltali fimm síðustu ára.
26. Við 56. gr. Greinin orðist svo:
Fastir kennarar við skóla gagnfræðastigsins eru embættismenn ríkisins og taka laun úr ríkissjóði samkvæmt launalögum. Ríkissjóður greiðir einnig styrk til stundakennslu samkv. 57. og 63. gr. Annar rekstrarkostnaður greiðist úr skólasjóði. Tekjur skólasjóðs eru: húsaleiga, tekjur af eignum skólans og tekjur af ýmiss konar starfrækslu, sem rekin er í því skyni að afla skólanum tekna. Að svo miklu leyti, sem þessar tekjur hrökkva ekki fyrir gjöldum skólasjóðs, greiða hlutaðeigandi sveitarfélög sjóðnum það, sem á vantar, eftir sömu reglum og stofnkostnaður er greiddur, en ríkissjóður endurgreiðir fjórða hluta þess að fengnum skýrslum um fullnægjandi skólahald samkv. settum reglum og fyrirmælum. Endurgreiðsla ríkissjóðs rennur í skólasjóð og telst til tekna hans á næsta ári. Fræðslumálastjórn ákveður húsaleigu heimavistarnemenda í samráði við skólastjóra og skólanefnd.
27. Við 57. gr.
- Fyrir orðin „allt að 25 er styttri“ komi: 20- -30 nemendur komi á hvern kennara, eftir því hve verknám er mikið.
 - Í stað orðaanna „25 á hvern kennara“ komi: þá tölu, sem ætluð er föstum kennurum.
28. Við 59. gr. Síðari málsgrein orðist svo:
Nú fer kostnaður fræðsluhéraðs 15% eða meira fram úr meðalkostnaði miðað við landið í heild og rekja má það til þess, að dómi fræðslumálastjórnar, að í héraðinu starfi gagnfræðaskóli, sem sóttur er úr fleiri héruðum, skal þá endurgreiða úr ríkissjóði þann kostnað, sem fram yfir er meðalkostnað.
29. Við 60. gr. Greinin orðist svo:
Skólar gagnfræðastigsins skulu vera sérstakir skólar og starfa í eigin húsnaði, þar sem því verður við komið.
Í skólahverfum í sveitum skal þó að jafnaði starfa unglingaskóli í sambandi við barnaskólann. Má þá fela skólastjóra barnaskólans að hafa einnig forstöðu unglingaskólans.
30. Við 61. gr. Greinin falli niður.
31. Við 62. gr. Greinin falli niður.
32. Við 67. gr. Orðin „svo og fjórðungs húsmæðraskólar“ falli burt.
33. Við 70. gr. Greinin falli burt.